

denominada

Amics Camarades, cantaires: ha ~~havia~~ ^{denominada} invectiva que se m'acaba d'op-
-nar procedent del Mestre Josep Jordi Llangueres, es una onra acusació
completament infundada. Ningú estrany i, doncs, que la
onra de l'acusació estigui proporcionada amb la
onra de la defensa a la qual tinc perfecte dret. No
exercir-la, seria donar la raó als arguments de l'a-
-tac i declarar-me culpable.

per la vinculació familiar seva a l'Orfeo, i pel ²
reverd dels nostres pares respectius.

Però si la ^{als nostres lectors} Junta Directiva de l'Orfeo Català ^{creuen} volia alia-
-ment, he de dir que acabo la seva decisió, i en aquest
cas jo estic disposat a ocupar dins l'Orfeo el lloc
del mestre prop Jordi Llangueres, amb la condició que
ell ocupi el meu. Jo sabré obeir per amor a l'Orfeo, car
he demostrat abundantment que sé obeir al Director de l'Or-
feo Català, quan ho he fet durant quatre anys sense
discutir ni una sola de les ordres del benemèrit Lluís
Pujol. He demostrat també la meua subordinació i
-pallosa, en el meu càrrec de Catedratiu del Conservatori
Superior de Música sempre a les ordres del Director que
l'ha regit, encara que aquelles s'interferissin amb la
meua manera de pensar i de sentir, com més d'una
vegada havia manifestat a ell mateix.
El mestre Llangueres En parlar de l'equip de mestres de

l'Orfeo' (llevat del sen Director) té dret a parlar³
en nom seu. No el té però involucrant en ell
el lltre. Tomàs, el qual no li ha atorgat la seva
representació.

En quan a la decepció que el lltre. sempre, dir
que sofreix, no l'entenc. Bontinament fins els
^{al moment de similar} moments actuals, m'ha manifestat que jo l'he
tractat sempre com un germà. Li ha dit: "be
tu si que no tinc res a dir, tu sempre m'has tractat
com a un germà". Això el mestre sempre
no ho pot negar. Quan ell ha despotricat ^{d'algun} d'altres
elements directius de l'Orfeo' entre ells del seu
President actual (i la última vegada no fa pas
gaire dies) ^{ha} ~~havia~~ fet aquesta excep-
ció.

En les lletres estivals que ell m'havia adreçat

(durant el període de la meua direcció de l'Orfeó) hi ha
haurien expressions tan significatives com les
que ellyre, d. d. v., ordenadament, al final
d'aquestes meues paraules, i que per si soles
fan la lletia tan volent del mestre llougueres,
al (President). Sr. Felix Mulet

Ell va ser proposat per mi junt amb el Mtre.
Tomàs, segons prescripció reglamentària, com
a sub-director ~~ad hoc~~ de l'Orfeó Català, i consti
que amb ~~bastanta~~ forca oposició d'alguns mem-
bres de la Junta Directiva d'aquella època,
que ja tenia, sembla, una altra solució. Jo vaig
condicionar, llavors, la meua acceptació com a
director, a l'acceptació per part de la J. D. dels
mestres Tomàs i llougueres com a sub-director,
seguint l'esment dels Estatuts. Els conjuntament

-ment (fins aquest moment en que el llibre. (3
Josep i els seus) sempre han estat al men costat
(àdhuc en els moments més crítics); jo sempre els he con-
moltat: plans, programes, obres a treballar i sistema
de treballar-les, etc, etc... (els fragments autògrafs
de lletres del mite blauguines que després llepré, ho podré
abastament)

Es ara la primera vegada que la trinita
està girada. ¿Què ha passat? ^{Vorrel ho sabem!} Senzillament...
... es va convocar una enquesta entre els
cantaires. Del formulari d'aquesta enquesta se'n va
encarregar el llibre Josep Jordi, amb la condició de
que es discutiria entre el President. Vice-
President i els mestres. Jo no cilia, com tam-
poc ara rec, en ~~l'oportunitat i l'eficàcia~~ en la

seua [oportunitat] i eficàcia ^{real}. Malgrat tot (6
m. hi vaig avenir). El nostre President convocà
urgentment la reunió final per tal d'establir
el text definitiu en qüestió, a la qual reunió
no pogué assistir ^{després de haver estat tan llargament i abundantment} per
motius de força. Aquest text queda acordat i per
ordre del nostre President està en cicle. Està
a punt de posar a les mans dels cantaires a la
seua indicació del primer. El Sr. Homs
enemic de la nova dictadura (refusell) volia imposar
la dictadura del seu text. I aquesta, i no altra,
ha estat ^{el jo} la única causa de la seva dimissió
el text original de Homs ^{i principal} i res més
el mateix esperit de la lletra que el
nostre President acaba de llegir. El nostre
President en va prohibir que es repetís i hi havia una sola paraula del text original.

no obstant les ordres del President no van ser ~~comunicats~~ ^{comunicats} abans amb el ~~l'ltre~~ ^{l'ltre} comunicant-ho al

les causes de la disminució del lltre propordi-

[que qualifico de providencial] que analitzaré
per grups per a una major coordinació, sota
les següents:

1/ L'Orfeo ha perdut el seu caràcter. Té to-
ta l'estructura d'una entitat professional
sense professionals. 2/ Els anàlisis són tràgics,
insistents i desagradables. El chorista n'està
causat. Malgrat aquesta dràstica manera de
fer, la feina és lenta; o potser a causa d'això?
Jo preguntaria al lltre. Manqueres si creu
que l'Orfeo és o no és una entitat artística.
El lltre. Manqueres, ni és músic i artista rap
perfectament que la plenitud de l'execució

d'una obra musical no és anul·lada sense un (8)
esforç a voltes dolorós. Però d'això a la "tirania"
que deu ell, hi va molta diferència. Aquest ~~esforç~~
és impulsat per un ideal artístic i àdhuc racial,
però mai imposat com una tirania.

Dir el Mre. Longueres que el choirista n'està
causat. Si està causat dels anafs tirànics, ha
d'estar causat del tirà que els imposa, doncs
he, jo proposo un plebiscit a favor o en contra al tirà
Director, entre tots els cantaires, i em remeto a ell, així
si, previa l'exposició de les causes que l'han moti-
vat i declarant abertament l'autor que les ha
tret a la llum pública. [Per que molt sovint el
malestar que algú diuen que hi ha en el cor no es
promouguet més que una mitja dotzena de cantaires
als quals no es complixen amb l'Orfeó, i uns pocs

satèlits. Fem la prova i sortirem de dubte? El mestre Llangueres, devia no fa pas gaires dies, i el nostre President n'és testimoni) que en un plebiscit d'aquesta naturalesa estava xifrat d'una immensa majoria ^{de cantades} a favor meu.

El Mtre Llangueres afirma que "malgrat la dràstica manera de fer la feina és lenta, o potser a causa d'això". Jo puc demostrar estadística en una que la importància i nombre de les obres cantades durant els 20 anys de la nova Guerra supera a proporció, la del precedent històric de l'Orfeo (i així ho sap i ho ha reconegut el Mtre Llangueres, i el supera precisament per l'aplicació [o intensificació] del mètode de treball, no per l'eficàcia d'un nou sistema, ja que confesso orgullosament que no tenim altres mestres que els

10
nostres fundadors, dels quals som continuadors ^{semples} (malgrat algú hagi intentat endosar-
-en a altres].

El Mtre Bonfreres afirma en el seu apartat 3/
"Ser un Orfeo' com el Català, no professional
el chorista té la necessitat de sentir-se aïllat, no
repel·lit". Completament d'acord, amic Bon-
freres. Però si creus que repel·lin el cantaire
és anajar amb un criteri artístic refors, la
vostre una de dues, o el cantaire que es sent repel-
lit hi veu per qui no té vocació de ver cantaire,
o bé cal convertir l'Orfeo' ^{en} ~~amb~~ un chor de
Caminet de barriada.
Però precisament ^{també} p' veu que el cantaire

a l'Orfeo no ha d'émer repetit i no atret, i ^{!!}
en aquest sentit se li dónen el màxim d'atenció
dintre el local social (cosa que a vegades ^{potser, o sigui} s'oblida)
en tots els actes i concerts de l'Orfeo, rebutat les
màximes possibles en les ocasions artístiques
mentre compleixi cam a bon cantant (no pensant
ni per un sol instant en fer-li pagar cap quan-
titat en aquest sentit); ajuda eficaç en les

~~El lloc d'assessor~~
seves dolences, problemes etc.

Ningú no m'ha aventatjat en aquest ^{punt} ~~assessorat~~, i m'he
aviat en la meua història de Director, he hagut
de veure frenat. Pensem tots que en èpoques anteriors
tes comia per l'Orfeo un refrà que deia: "chronistes

a deu cèntims i acompanyants regalats, ¹²
no pas a causa del tracte de l'inoblidable funcio-
nari nostre}.

Afegeix el llibre. Blanqueres, en el seu apartat
IV/ "Els mestres sub-directors i els seus monitors
el'uns anys parcials, uns mestretits. En vint
anys no se'us ha donat cap oportunitat" Hi
ha molt a dir sobre aquesta afirmació tan
gratuïta, perquè sap perfectament el llibre.
Blanqueres que no és así. Els mestres sub-directors
el nom dels quals ha estat sempre estampat
en els nostres programes, cosa que hauria de
haver-se de fer de temps immemorial, abans de la

13
nova direcció) han estat sempre (o almenys
jo he volgut que ho fessin) part activa en totes
les tasques artístiques de la nostra institució.
Han estat sempre consultats per mi en la
confecció de tots els programes de l'entitat
i en el camí artístic a seguir en cada cas (con-
vocats si ha convengut en reunions especials).
Les obres a cantar, en la majoria, han estat es-
minades i acordades en comú pel director
i sub-directors; el mestre d'orquestra, amb encat-
òptic, ha estat l'adaptador a la nostra lleugra-
de varies de les noves obres estrangeres que el Dr.
ho ha cantat; ha estat el director [especialment
fins que a ell li ha semblat] de la Primera Oficina

14
Fècnica de Chors i Orquestrats establert a l'Or¹⁴
fe' gràcies a la generositat del nostre Presi-
dent i del senyor (G. A. C. S.); l'Orfeó Català li-
ra cantat alguns obres seves; ha realitzat re-
-gularment assaigs parcials i també de
Conjunt en absència meua, en els últims
assaigs corals de la lluna en 21 m. de Bach
abans de haslladar-n l'Orfeó a París per tal de
donar-la amb l'Orquestra Colonne. Això
és veritat. El nostre llanquers no ha estat com
Jones, com un mestre tites ni un monitor, com
afirma ell. En canvi en una llarga ma-
laltia del Mhe. Tomàs, és nefà rodonament
a anasar per una petita temporada, la nostra

recuò de vos.

Són continuats els elogis que el Mtre. Langfres¹⁵
sempre ha adreçat al qui us parla (ja ho podem com-
provar, en part, a través de les lletres que jo lle-
-gíu), elogis naturalment adreçats, ci. apleta-
mena de tirarà que se'ns el jo jo. ja ho
haver sentit abans: "En sempre m'ha tractat
com un germà" y més d'una vegada m'ha
manifestat "els conjunts generals els ha de fer tu,
perque lo altre es perdre temps enent tu que
donar el teu sentir a les interpretacions
del chor, que vosaltres hauríu de defensar!"
[Ara bé: si el Mtre. Langfres no hauré estat
en la seva lletre al President, tan cruel amb.

mi jo no faria ara una manifestació ^{pregunta que un dubte que van} que (16)
^{els directors d'orquestra} crec que no haig de callar; ja no ha estat, ob-
tinentment parlant, a l'alçada de la missió que com
a sub-director de l'Orfeo, li ha estat encomanada?
^{la majoria de cantaires podrien contestar-hi} Varis dels cantaires que han curapat amb ell
m'han manifestat el coneixement incomplet
i parcial ^{que} de les partitures anafades, té el lleu blancfres,
en fi, una manca de preparació evident que
ha trascendit a variis d'ells i que ha estat ob-
jecte ^{per designació de començament de programa} de continues brometes i ironies. ^{que jo he hagut de rebre} Jo no vull
atribuir això a manca de condicions en ell per
tal de superar-ho, més a una certa "lensfaron"
o desídia en no estudiar defudament les par-
titures de les obres anafades. Ha "farsca lenta" a que

feia referència el M^{re}. Planques, no seria, al
menys en part, si és que existís, culpa d'ell
mateix? (12)

5/ "Ja gent ens mira com una cosa rara,
fora del temps. Estem i plats" diu el
M^{re}. Planques. Ja es ven: "l'Orfeo Català", per
obre tota altra entitat coral de Catalunya,
es sol·licitat contínuament, si no accedeix
més no és a causa del tirà del seu director, però per
que les circumstàncies artístiques no li ho permeten.
[Algunes entitats sense recursos propis van sol·licitades
a voltes en el seu lloc [com a plat de segona taula]]
I no ens havem d'estranyar: D'ací provenen alguns
dels dardells que es desapareixen sobtadament a l'Orfeo
Català.]

Seguir

apuntat

18

6/. ~~Seg~~ "Hem perdut la influència sobre els altres orfes de Catalunya; tot aquest moviment està lluny de les nostres mans".

No pot afirmar-se això quan el nostre President ho és també, per voluntat reiterada dels orfes, de l'únic muni que avui els aglutina [almenys oficialment]. Jo per la meua part no he fet mai el rord a la crida dels orfes germans i he intervingut de la millor manera que he sabut, en actes de conjunt, en conferències, en reunions, exposant sincerament les opinions que creia ~~merec~~ que s'adeien més amb la meua Consciència. Actualment formo part de la Comissió de "Revista dels orfes de Catalunya" i col·la-

- bona lliçialment a ella. Com he dit, sempre que m'ha estat possible he acudit a la crida d'orfeus o altres entitats chosals. D'algun vegada, puicament en contra l'opinió del Mte. Plancher, que com es veurà després amb la lectura de les seues lletres autògrafes, precomitzava una abstençió i un allunyament, contràriament a ço que ara ell afirma.
-

Per acabar, el Mte. Plancher lencia l'acusació fulminant que no m'és fa que confirmar i engran-
- dir la que ha lencat fins ara damunt me:

7/ "Tot es així", diu, per que l'Orfeo's està regit per un sol cap i el Mte. El mestre incontrolat impenetrable i definidor indiscutible. El

mentre que fa i' desjà "

Ja ho saben els estimats companys de Junta. ^{laureis}
Aquí no més hi ha un cap. Cap del chor, cap d'ad-
ministració, cap de teroreria, cap de Bibliotecar,
cap d'organització de concerts, dirigit don-
dels actes que es poden portar a terme al Palau.
sense que aquest perdi la seva dignitat - - -
Quantes coses que vull voler et fa dir la famó-
sima Hanfreres. Per que tu i la nostra Junta
[^{cap} ~~encara~~ ^{encara} ~~que~~ més d'una
vegada hi hagi motius que fessin conviccions in-
mes menys, jo dolorosament callo fins allí on
la meua consciència m'amenyala

Podria estendre'm molt, però pel bé de l'Orfeó
preferisc callar. No més reclamo així si, la plenitud

de les atribucions que el meu càrrec mentre (21)
jo l'exercido, imposa.

Yara, abans de donar per acabada aquesta inter-
venió m'era cal llegir uns lletres autògrafs
de J. J. Planques que desafortunadament per h'olles
la lletra que ~~s'acaba de llegir~~ el nostre President
ha llegit.

→ hom acaba de llegir.

Després d'aquesta lectura, no tinc
res més a dir.

28 abril 1959: J. J. opinant en propostes de treball Orfeo. ¹⁹

~~Orfeo i Contr~~

Reunio' mestres Orfeons: Proposa de no prendre-hi part.

30 juliol 1960. Noves proves de col. laborantia plenament acceptada.

4 Setembre 1961. Mlle. Blanques opina sobre col. laborantia a Atlàntida de Falla i Pench de Casals - Col. laborantia

? 19 abril 1964 : Forta abnegada en el cas del Pileu.

Després d'aquesta lectura esporàdica, però substancialment col. laborantia a propuntar; i no ha passat? no tinc res més.

27 agost de 1954 : l'aprovament de l'intercanvi ⁽¹⁸⁾
d'idees i negociacions per l'Orfeu

23 agost 56 : Cor alert - confidencial, treballant en
Orfeu

Concerta nova

27 agost 56 : Condutit - Col·laborant nova amb
els orfeons.

5 agost 1957 : Pams de Bach - l'aprovament
contra la "nova ala" orfeon.

22 agost 1957 : Pams (gran clapi men) Orfeu a Rells
Vàrem fer mal fet d'amar-hi.
{ 6 setembre : 1957 concerta nova apel·lant al deure }

Callar. No me's reclamem aids si la pleritud de les atribucions / 7
que el meu amic, mentre no l'exercia, imposa.

que el mejor conocimiento, mientras se el ejercicio, importa.

Y apan de darar per acabada la apuesta anti-
ana, tal como he dit,
venera cal lletir ^{antidot} me lletis anti quaf
de frey pordi clauqueres que el desantouren cal
venera per i tota la lletir que l'acaba de lletir
cas. de l'efor

11 Barcelona 3 agost 1950: Parla en nom de cap de l'Oficina tècnica, i responnent a una cometa que li havia fet.

24 april 1950: Cal. laborano: i adunano a ulhanga

24 agost de 1950: Un xaraballer
18 agost 1951: Model de diàleg amb el bra { Similar dema que en
ori'el leg amb un bra?
d'ambra d'ori'el leg amb
d'ambra d'ori'el leg amb
d'ambra d'ori'el leg amb

8 apr 1951: Prova de la unitat dels mestres amb el llibre [El llibre dels mestres amb el llibre]

8 apr 1952: Prova de la unitat dels mestres amb el llibre [El llibre dels mestres amb el llibre]

8 April 1952: *Phlox*
21 April 1954: Allen Humphreys col. laborant en de lussen d'antropom
al chm

24 Apr 1954: Carta marea; ^{al aman} ~~no~~ de la confidencialidad con
prop. fidei.

- penetrable i defensor indiscutible. El (16)
meshe que fa i desfà!!

Ja ho)ahen els estimats companys de Junta Aquí
no m'ei ni ha un cap. Cap del club, cap d'ad-
ministració, cap de terreria, cap de Biblioteca,
cap d'organització de concerts ~~i de ballar~~ i de ballar
després que es poden portar a terme al Palau
sense que aquest perdi la seva dignitat ...
Inantes coses, sense voler et fa dir la paraula únic
Zangueres. Perque tu i la nostra f. D) ahem ben
he' que no es així. I que encara que me'dina
vegada ni hagin motius que fereixen conviccions
intimes meues, p) dolorosamente callo fins
allí on ~~els~~ la meua consciència m'amença
Podria a entendre' un molt però tal he' de l'Orfeo preferir

Final definició

I després de tot això jo pregunto a l'amic Longueres davant
els nostres conuecs: Estimat Josep Jordi: Què dirien els
estimats pares si ens contemplaven? Volem que, al
menys, ~~el seu record pugui ésser exemplar~~ a la memòria
de ~~la seva amistat~~ l'amistat pura i noble que unita-
ment es preferiren, valia la pena d'evitar aquesta
pugna entre nosaltres que són els seus fills?

No ho has valgut així. Tu en tens la plena responsa-
-bilitat. Jo amb tot et perdono i tinc l'esperança que
amb el temps reconeixes el teu error.

m m